

Käräjäoikeuden lautamiesten vaali

Kunnanhallitus 26.05.2025 § 121
1650/00.01.01/2022

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (2016/675) 4 §:n mukaan valtuusto valitsee lautamiehet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi. Nykyisten lautamiesten toimikausi päättyy, kun valtuusto on valinnut uudet lautamiehet ja valinnat ovat tulleet lainvoimaisiksi. Kunnasta valittavien lautamiesten tulee mahdollisimman tasapuolisesti edustaa kunnan väestön ikä-, elinkeino-, sukupuoli- ja kielijakaumaa.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaan lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimikelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota voidaan pitää sopivana toimimaan lautamiehenä. Lautamieheksi ei saa valita henkilöä, joka on alle 25-vuotias tai joka on täyttänyt 65 vuotta. Lautamiehenä ei saa olla henkilö, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai rikosseuraamuslaitoksessa taikka joka virassaan suorittaa ulosottotehtäviä, rikoksen esitutkintaa taikka tulli- ja poliisivalvontaa, eikä myöskään syyttäjä, asianajaja tai muu ammatikseen asianajoa harjoittava henkilö.

Eduskunnan perustuslakivaliokunta on antamassaan mietinnössä ottanut kantaa useisiin lautamiesjärjestelmää koskeviin seikkoihin. Perustuslakivaliokunta toteaa mm. seuraavaa: "Lautamiesten valinnassa tulee korostaa lautamiehen tuomarintehtävää. Lautamies ei ole poliittisella valtakirjalla toimiva kunnallinen luottamushenkilö, vaan hänen tulee olla riippumaton. Valtuustoryhmillä on tämän suhteen erityinen vastuu. Sama koskee sitä, että lautamieheksi valittavat ovat valmiita toimimaan tehtävässään koko kauden. Ottaen huomioon lautamiehen tehtävän ja aseman tuomioistuimen jäsenenä puolueiden ei pidä vaatia lautamiehiksi valittavilta sitoumuksia ns. puolueveron maksamisesta istuntopalkkiostaan."

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 3 §:n mukaan käräjäoikeuden lautamiesten lukumäärän vahvistaa tuomioistuinvirasto. Tuomioistuinvirasto on vahvistanut Ranuan kunnan lautamiesten lukumääräksi kaksi.

Päätösehdotus Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto valitsee toimikaudekseen kaksi käräjäoikeuden lautamiestä.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja asiasta antaa:
kunnanjohtaja Tuomas Aikkila
puh. 040 539 4293, etunimi.sukunimi@ranua.fi